

КОЛСКІИ ЛИСТЪ.

889

WWW.UNILIB.RS

Овай листъ излази сваке неделѣ еданпутъ. Цена му е на годину 4, на половину 2 а на четвртъ године 1 Фор. съ поштариномъ.

Брой 15.

29. Априла.

1859.

Житіе светогъ великомученика Георгія.

(Свршетакъ.)

Сутра данъ Діоклетіянъ даде довести Георгія у судъ, и благимъ и ласкавимъ рѣчма предусретне га говорехи: Георгіе, тако ми сунца и свію богова, я штедимъ твою младость, и жао ми е да тако младъ погинешъ. Послушай ме и поклони се моимъ боговима, на љу те силнымъ обасути благомъ и бытѣшъ другій до мене у царству момъ. Ал' ако презрешъ мою милость и ако ми се непокоришъ, знай да љу те лютимъ мукама уморити! — Георгіе нато одговори: О царе, шта ми пре то нерече, него ме найпре люто измучи! Діоклетіянъ едва дочека овай одговоръ и съ усхиѣнѣмъ повиче: Прости сыне отцу твоме за све увреде и муке, я љу те за нѣи богато наградити, само се одреци Христа. На коѣ Георгіе прихвати рѣчь овако: Е, кадъ ми се тако царе обеѣвашъ, я љу ти по вољи учинити, одведи ме само у капиште да видимъ богове ваше. Царъ одведе Георгія у храмъ бога Аполлона, а по граду разгласити даде, да се *скуши* у храмъ мало и велико; еръ ље садъ служитель Бога Галилейског Георгіе поклонити се великоме Аполону. На овай гласъ слегне се силный народъ, тако да веѣ нѣ было мѣста у храму. Жертва е веѣ спремљна была, и сви незнабожци љутаюѣи гледаху како ље Георгіе жертву принети. Светый мученикъ приступи къ кипу

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Аполоновомъ, погледа га и повикавши изъ гласа: „Ты ли си Богъ, и треба л' теби жертве приносити“ прекрети рукомъ идола. На кое овай съ великомъ лупомъ стропощта се, и на махъ се поруше и сви о-стали идоли, што у томъ капишту бяху.

Народъ побѣсни одъ ярости видеѣи свое богове раздроблѣне и у млево сатрвене, а царъ повиче на Георгія: Зла главо и пуна врачолія, ни си л' ми се мало часъ обеѣао, да ѣшъ жертву принети Аполону моме? А свѣтлошѣу славе Христове озареный побѣ-доносацъ Георгіе одговори: Я самъ свою жертву при-нео и савршио Господару моме Иисусу Христу, и зато ето нестаде вашихъ богова. Познай дакле царе, да они нису кадри себи помоѣи, а кадъ нису себи, нису ни вама одъ помоѣи!

Царица Александра супруга цара Диоклетіяна, коя е потайно Христа вѣрвала, нѣ могла више вѣру свою утаяти, она се провуче крозъ народъ, и повиче: Боже Георгіевъ, непобѣдимога овогъ страдалца, очисти ме грѣшну и непомени мое по незнаню учинѣне грѣхе, но помени ово мое коначнѣ къ теби обраѣенъ, и да-руй ми учестіе — део — са Христіянима и са слу-гомъ твоимъ Георгіемъ.

На скоро затимъ обявлѣна буде царска пресуда, по којой се Георгіе заступникъ галилейскій, и нѣмѣ обманута царица Александра мачемъ погубити имаю.

Войници поведу мученика и царицу на губили-ште. Уз' путь се Александра овако Богу помоли: „Гос-поди Иисусе Христе Боже мой, ты знашъ, да я тебе ради страдамъ. Ето оставихъ тебе ради царство зе-мальско. Не затвори ми двери райске, но отвори ми ихъ, и прими мою душу съ оныма, кое теби угоди-ше.“ Изнемогнувши замоли она войнике, те іой допу-сте сѣсти, и тако сѣднувши и спутивши главу на видъ, издане ова царска страдалница.

Георгіе захвали Богу на свему што се догодило, и пође даљ молећи се да и онъ животъ свой тако побожно оконча. Дошавши до губилишта замоли войнике да га причекаю, докъ молитву сврши, и съ погледомъ на небо подигне руке и узданувши помоли се Богу овако: „Превѣчный Боже, теби самъ я прибѣгнуо одъ свое младости, Ты, истинита надеждо Християнска и нелажно обеѣанѣ твоима слугама, Ты, кои си сокровиште неизцрпимо, и кои пре испуњивашъ молбе наше, него што ихъ мы теби принесемо, Услиши ме сада о Господи Боже, кои ми даде снагу те могахъ путь страдања и исповѣданія свршити. Ты самъ прими и душу мою, и причисли ю праведнима твоима. Опрости ми по незнаню учинѣне грѣхе, просвѣти ме познаніемъ истине, и даруй свима людма спасеніе и животъ вѣчный. Аминъ.“

Овако помоливши се Георгіе клекне, пружи вратъ и губитель отсѣче нѣгову частну главу 23. априла у седмый часъ дана (у еданъ сатъ после подне,) године одъ прилике 290 после Христа. Тѣло овогъ светогъ великомученика сохранѣно е у граду Лидіи у Палестини, а споменъ нѣговъ држи се на данъ смрти нѣгове 23. априла, и на данъ обновлена цркве у којој е онъ саранѣнъ дне 3. новембра. Многе цркве посвећене су у споменъ мученика овогъ, многе Християнске породице славе га, као свогъ заступника, и многи родители дѣци својој име Георгіе даю, желећи да имъ дѣца тако тврда и постоянна у вѣри буду, као што е было овай светацъ, кои е сва страдања и саму смртъ за любовъ свете вѣре Христове претрпіо.

Ако е већъ постоянство великомученика овогъ млоге язычнике къ Христу привело; то е смртъ нѣгова управо цѣлой Кападокии и малой Азиі духовный животъ дала. Вѣра Христова одъ часа тогъ на све стране брзо напредоваше, и на тридесетъ година до-

цнѣ Константинъ великій учини ю господствуюћомъ у цѣломъ великомъ царствѣ Римскомъ. Христіани држећи у спомену страдаія и подвиге св. Георгія и знаюћи да е нѣговъ примѣръ много допринео къ распространенію вѣре Христове међу незнабожцима, прославляху съ великомъ почестію овогъ угодника Божіегъ, а икону нѣгову сматраху као знаменъ побѣде, кою е Христіанство надъ суевѣрнымъ язычествомъ задобило. Обично се изображава св. Георгіе на коню газећи и копљемъ бодући аждаю. Аждая та значи идолопоклонство, *) надъ коимъ е Христіанство побѣду одржало.

2. Науке еванђелске.

“Ко е одъ Бога, онъ и речи Божіе суша“.

По родовима нѣловимъ, познаѣте зле. Ђдали се бере с' трія грожђе, иль с' чичка смокве? Тако свако добро дрво, родове добре рађа, а зло дрво, родове зле рађа. Неможе добро дрво зли родова рађати, ни дрво зло родова добри. А свако дрво, кое нерађа рода доброгъ, секу га и у оганъ бацаю.

Оставите зле; они су слепе вође слепима; а слепацъ слешца ако води, оба ће у яму пасти.

Кадъ даешъ милостиню, нетруби предъ тобомъ, као што чине лицемери по зборницама и по улицама, да ихъ хвале люди; зашто вамъ кажемъ, примили су плату свою.

Кадъ даешъ милостиню, да незна левака твоя, шта чини десница; тако да буде милостиня твоя тайна; и отацъ твой кой види тайно, платиће теби явно.

Сваки кой слуша ове мое речи и извршуе ихъ, онъ е као и мударъ човекъ, кой сазида свою кућу

*) Види: Апокалипсисъ глава 20.

на камену, и удари даждъ, и дођоше воде, и дунуше ветрови, и нападоше на кућу, и непаде, еръ бияше утврђена на камену. А сваки кои слуша ове речи мое, а неизвршуе ихъ, онъ ће бити као човекъ лудъ, кои сазида кућу своју на песку, и удари даждъ, и дођоше воде, и дунуше ветрови, и ударише на кућу, и кућа паде и распаде се. —

(Пошъ една лекция изъ Географіе.)

Аустриско царство.

1. Части царства.

Аустриско е царство часть среднѣ Европе: заузима еданъ целокупанъ просторъ земаля одъ 12,120 геогр. миля са 38 милиона жителя.

Име Аустрије добило е царство одъ провинције Аустрије кое е права и првобитна земля царства, и значи источно царство, ербо е надвойводство Аустрија у стара времена била источна часть франкскогъ царства.

Садашњи е господаръ Аустрије Нѣгово Апостолическо Величество царъ Францъ Јосифъ први, изъ породице Хабсбург-Лотрингске.

Грбъ царства е црни двоглавни орао на златномъ полю, кои на прсима грбове круновина носи. Домаћи е грбъ сребрна греда у црвеномъ полю; државна е боя црна и златна, домаћа е боя црвена и сребрна; нашега садашнѣгъ цара речъ е: *viribus unitis*, немачки „mit vereinten Kräften; ербски „сложнимъ силама.“

— Круновине царства данасъ су слѣдуюће:

1. Аустрија изподъ Енса, са главнимъ градомъ Бечомъ на Дунаву, кое е уедно главанъ градъ целогъ царства и престолъ цара.

2. Аустрия више Енса, са главнимъ градомъ Линцомъ на Дунаву.

Обе ове круновине дойна и горня Аустрия сачиняваю надвойводство Аустрию.

3. Войводство Салцбургъ са главнимъ градомъ Салцбургомъ на Салцахи.

4. Войводство Штаерско са глав. градомъ Градцомъ на Муру.

5. Войводство Коруско са глав. градомъ Клагенфуртомъ на Глани.

6. Войводство Краньско са глав. градомъ Люблянномъ на Любляни.

7. Окнежено грофовство Герцъ и Градишка са грофовствомъ Истриомъ и вароши Третомъ са нѣнимъ атаромъ; главни е градъ Третъ на ядранскомъ мору.

Коруска, Краньска, Герцъ, Истрия и Триестъ уедно, сачиняваю кралѣвство Илирско.

8. Окнежено грофовство Тиролъ и Форалбергъ са главнимъ градомъ Инебрукомъ на Иню.

9. Кралѣвство Ческо са главнимъ градомъ Прагомъ на Молдави.

10. Грофовство Моравска са главнимъ градомъ Брномъ на Шварцави.

11. Войводство горнѣ и дойне Шлезие са главнимъ градомъ Тропавомъ на Опи.

12. Кралѣвство Галиция и Лодомерия са войводствама Аушвиць и Заторъ, и великимъ войводствомъ Кракове, са главнимъ градомъ Лвовомъ на Сутоци Буге и Кракове у Вишлю.

13. Войводство Буковина са главномъ вароши Черновицомъ на реци Пруту.

14. Кралѣвство Далмацие са главнимъ градомъ Задромъ на ядранскомъ мору.

15. Ломбардия са главнимъ градомъ Миланомъ на Олони.

16. Млетачка са главнимъ градомъ Млеткама на островима ядране. мора.

Ломбардия и Млетачка заедно сачиняваю ломбардиско-млематко кралѣвство.

17. Кралѣвство Угарско са главнимъ варошима Пештомъ и Будимомъ на Дунаву, Пожуномъ на Дунаву, Шопроньомъ близу найсидлекогъ езера, Кошицомъ на Ернади, и Великимъ Варадомъ на Керешу.

18. Войводство ербско и тамишки Банатъ са главнимъ градомъ Темишваромъ на Бегею. Овамо спада и сремско банатска воена граница.

19. Кралѣвства Хрвацка и Славония са главнимъ градомъ Загребомъ на Сави. Овамо припада и хрвацко славонска воена граница.

20. Велико войводство Ерделъ са глав. град. Сибињомъ на Алути.

Аустриско царство суграничава се са слѣдуюћимъ земляма :

1. На западу : са кралѣвиномъ Баварскомъ, са войводствомъ Лихтенштайнъ, са Швайцерскомъ и са кралѣвиномъ Сардинскомъ.

2. На югу : са войводствама Пармомъ и Моденомъ, са папиномъ државомъ, са турскимъ земляма Албаниомъ, Црномъ горомъ, Босномъ, Ерцеговиномъ, турскомъ Рвацкомъ, Србиомъ и Влашкомъ.

3. На истоку : са турскомъ кнежевиномъ Молдавомъ.

4. На сѣвероистоку, северу и северозападу, са рускимъ царствомъ и нѣговимъ провинцияма Бесарабиомъ, Подолиомъ, Волхиниомъ, Польскомъ, далѣ са кралѣвствомъ Прускимъ и Саксонскимъ.

Закони здравља.

Млоги и непомисля никада, колико е големо здрављ. Млоги се самъ јошъ у младости сатре, и собственомъ се кривицомъ начини богаломъ и рагомъ тако да пре времена умрети мора, ербо несмислено и лакоумно живи. Богъ намъ заповеда да чувамо и да штедимо здрављ и животъ, колко већма можемо. Болестанъ човекъ није кадаръ онолико добра чинити, нити коме полезанъ бити као здравъ човекъ. Лакоумно и отице свое здрављ кварити и животъ прекраћивати, то е велики грехъ. Оћешъ ли да се одъ болести и болова сачувашъ, и да чинишъ што Богъ у смотреню здравља одъ тебе иште, а ти слѣдујућа правила држи:

1, Кадъ ти е што незгодно, ил' кадъ те што заболи, а ти се потужи одма оцу свомъ ил' матери својој. С почетка е лако помоћи; ал' када дуго остављашъ, и ништа неказуешъ, отме зло махъ, и после доцне буде помоћи тражити и наћи.

2, Негутай залогав живе, нееди алапљиво, нитъ еди много. Више е помрло одъ гла него одъ глади. Прездено е увекъ шткодљиво. Неуди зеленогъ воћа, еръ увекъ навуче болове и тешке болести. Неуди никаквогъ воћа ни плодова, зрна ни боба, нитъ биља кое непознаешъ; много има отровни међу њима.

3, Непи ладне воде кадъ си знојванъ и уморанъ, еръ ти оно неће напој бити, него болестъ и смртъ. Непи е никадъ ни на врела ни на масна гла, и то е зло и навуче болестъ. Сва опойна пића шткодљива су за децу, вино е зло, а ракиа е отровъ.

4, Не сбацуј аљина са себе онда кадъ си озноњъ, и неразлађуй се нагло, него полагаано. У пролеће и у лето обданъ е топлие, ал' ноћи су ладне, чувай се да се јутромъ ил' вечеромъ неразладишъ, да

не добившъ грозницу, ил' вруѣицу и ердоболю, одъ коихъ су млога деца помрла.

5, Неиди кадъ са зиме доѣшъ одма къ врелой пеѣи, и никадъ не стой нитъ седи дуго кодъ нѣ. Яка вруѣина пеѣи врло е нездрава и главоболу начини.

6, Немой се играти съ ножемъ ил' вилюшкомъ, ерѣ можешъ лако себе ил' другога когъ убости, посеѣи ил' осакатити. Недирай у пушку.

7, Не скачи никудъ несмислено; непужай се онуда, где ѣшъ пасти моѣи ил' скрѣати се. Неиди никудъ у воду. Неиди близу око коня, чувай се одъ кола да те точакъ неувати и непогази.

8, Чувай да зубе не покваришъ. Чувай очи. Зубоболя и окоболя яки су и люти болови, и кадъ се едаредъ покваре никадъ се више неоправише. Зуби се покваре одъ посластица, ил' кадъ ко тврде ствари съ нѣима силомъ гризе ил' лупа, и кадъ се уста недрже чисто, ако се често съ чистомъ водомъ неизпираю; кадъ ко са гвозденимъ стварма, ножемъ, вилюшкомъ, игломъ зубе чачка, ил' кадъ ко иза врелогъ ела ладну воду пие. — Очи квари ко у сунце гледа, ил' чита и пише ил' шие онде, где му сунце ил' друга яка светлостъ ил' белина свега у очи ил' у кнѣигу, у папиръ ил' у шавъ ушпире, и ако у сумраку чита, пише ил' шие.

Деда Милисавъ.

Деда Милисавъ, у одной варошици роѣенъ, бияше и остарио ту, и окомъ оно неколико околни села никогда далѣгъ света не видио. И опетъ онъ болъ познаваше света него млоги, кои найвеѣе очинство и дединство по свету тумараюѣи прохарчили бияху.

Онъ обичай имаде уза сваки разговоръ свой увекъ и приповедчицу по кою навести; приповедчице

собоветногъ искуства, не толико лепи и накићени речи, алъ лепе науке и савета, и најлепше на њима то бияше, што ихъ увекъ две и две уедно казиваше.

Ѓдаредъ му дође неки младъ познаникъ и стане га хвалити како е онъ мударъ и паметанъ, а старацъ га смешећи се упита: „доиста я тако паметанъ?“

„Доиста деда Милисаве, то савъ светъ за тобомъ каже, са тога те и поштую сви, пакъ би я себи желио то.

„Добро — диете, па то е врло лако, пази само добро шта будале раде.

„Шта — шта будале раде?“

„Да да, шта луде и будале раде, па да никадъ онако нерадишъ.

„На примеръ деда Милисаве?“

„На примеръ: За мое младости има смо ти овде некогъ инцинирца, малена нека, а довекъ нешто у себе замишлѣна човечулька; довекъ имаде онъ понешто самъ собомъ мрмљати и гунђати, и довекъ ти по ва-роши тумараше пакъ очима и главомъ преврташе и машаше; никада ги тай никомъ ни у очи погледати некте, немоли да стане пакъ да кою речъ и с' другимъ прослови; довекъ иђаше потунѣнъ и забринутъ као осуђенъ, па како мислишъ да га люди прозваше?“

„Ваљада задублѣномъ мудрицомъ.

„Есть — задублѣномъ будаломъ; то му бияше име и призиме; и онда самъ помислио я: тако, као што тай инцинирац ради, потунѣно само подъ носъ гледа-ти, то ние лепо, веђ слободно людма у очи гледати ва-ля, и болѣ е с' людма говорити, него све самимъ со-бомъ; пакъ шта мислишъ, всамъ ли добро чинио?“

„Дабогме да е то болѣ.

„Неznamъ; чуй да ти јошъ едну приповедимъ: у исто то доба имасмо ти овде и некогъ писарца, тай ти опетъ трчаше свима у очи, као пашче, и брбљаше

брбљаше диете, да као каце уши имасмо, онъ би намъ ихъ напунио био; и најпосле га се сви крстише и ратосиљаше као протуве неке; па шта мислишъ, како прозваше тогъ?

„Валѣда веселякомъ каквимъ?

„Есть башъ веселякомъ, — лудомъ, пакъ веѣомъ него оно инцинирца; и онда видимъ я, да неваля ни овако, ни онако, него среду држати треба: гледай и людма у очи, аль учтиво и простойно, а гледай и преда се, говори и с' людма, где е место и колко пристои, и мисли и собомъ, ето ти мов целе тайне. —

Други редъ дође старцу трговчиѣъ неки, и почне му се люто на свою несређу тужити, а старицъ га погледи и узме тешити. „Не тако Стеване, не тако, веђъ сређу и потражити валя и прионути за нѣомъ валя, пакъ ће бити. Сређа е као лепа девојка, поносите, и неда се, и многога намучи, али се опетъ напоследву преда, само взяла око нѣ одити.

„Е мой деда Милисаве лако е теби; теби е све за рукомъ ишло, а я самъ гледо и гледо, па све бадава, веђъ ми е дошло да скретимъ руке, па никудъ ни корака.

„Тако, да скрштишъ руке! држишъ ли доиста ти, да су скрштене руке најпречи лекъ? У скрштене руке брајко, никадъ се она ние никоме дала, веђъ одити за нѣомъ валя, пакъ добро пазити како носъ стои.

„Како носъ стои?

„Да да, како носъ стои. Кадъ оно овај комшии мой ту куђу зидаше, бияше цео путъ блатомъ и каменѣмъ и граѣомъ и скелама закрченъ. Наедаредъ искресву одъ некуда овај исти садашњи капетанъ, онда за оногъ доба младъ адвокатъ, млатаюћи рукама а тако запетимъ у висъ носомъ, да му управо зуби равно са скеломъ дођоше; пакъ како се некуда заукао бияше, наедаредъ се а тако живо о едну греду уда-

ри, да се три корака натрагъ поведе, пакъ на већу несрећу свою и на неки каменъ паде; те ту и ногу сломивъ, и онако ено где јошъ и данъ данасъ нарама.

„Иди молимте! можешъ ако оћешъ непрестано подъ ноге гледати, па кадъ ти е суђено зло, неће ти ни десетеро очию помоћи.

„Дакако да неће алъ не са судбине, него с' непослуге очима и памећу. Ти знашъ онога нашегъ младогъ стихотворца, и вальда се сећашъ, и онъ истимъ тимъ путемъ дође; пакъ ил' е стихове правио, ил' о чемъ другомъ забринуть био, доста, онъ тако погнуренъ туда наиђе, да ни три корака предъ собомъ довидити немогаше. Наедаредъ, башъ кадъ подъ скеле подиђе, уже неко озго пуче, и една се греда за њимъ отиште, те башъ њму предъ ноге паде, срећа те га неумлати. Онъ обнесвесенъ ту одъ стра падне, и мораше га вући однети, где пуни осамъ недеља одлежа. Тако видишъ како и онај и овај прође; алъ паметно валя, — да на што би паметъ била — свуда лепо око себе гледати и пазити, пакъ онда се недогађа башъ лако зала и несрећа. —

Опетъ трећи редъ дође к' старцу младъ занация неки, да новаца нешто узайми: „неће ми башъ много требати, а дошо самъ управо теби деда Милисаве, знамъ да ме нећешъ одбити. „На ове га речи старацъ мало погледи, пакъ упита: „а колко мислишъ даће ти требати?

„Та маленкостъ, едно десетакъ форинтака.

„Е, кадъ ние више, то ћу ти дати, алъ и да видишъ да те волемъ, оћу ти и узъ њи јошъ нешто дати, што међу паметнима иляду дуката вреди, и што те може обогатити, ако ме узхтешъ послушати.

„Оћу, само реци шта е?

„Ништа много, една мала приповедчица: за мое младости има смо овде едногъ целепцию, то ти еданъ

одъ найбогатији люди бияше, и само га една еди-на речъ, што в обичай имаше говорити, са свега нѣ-говогъ лепогъ блага на штапъ и торбу дотера. А знашъ коя? кадгодъ га упита смо: како в господару Перо, како вамъ иде трговина, чуємо да сте лепо добили, онъ намъ одговараше: иди богати! маленкость, петъ шесть стотинакъ форинтака, шта ми в то! А кадъ га опетъ упита смо: та ел' истина за Бога што говоре, да сте толико силно штетовали! Онъ опетъ онако: айде богати, петъ шесгъ стотинакъ форинтака, па то-лика вика. Онъ намъ то тако ладно и немарно одго-вараше, као да три ковнице кодъ куће имаѣаше. У лепомъ и красномъ имуѣству бияше онъ, алъ као што реко, та едина несреѣйна речъ дотера га на штапъ и на торбу. Колико ти оно заиска одъ мене?

„Десетъ форинти деда Милисаве.

„Да да, алъ чуй юшъ едну: у исто оно доба би-яше овај исти Јова житаръ младъ и сирома момакъ, алъ са друге речи, што в обичай имаше говорити, сазида онъ себи толике куће, поотвара толике дуѣане, покупова толика добра, и ето га данасъ найвеѣи газда, а све са мале речце едне, шта мислишъ с' кое? Нѣ-га кадгодъ запита смо, како в Јово, едал' добитка што? Много Милисаве, — чисто му играше очи одъ радо-сти — много, пуну стотину форинти. А кадъ му опет реко смо: шта в Јово, шта си се снуждио као убиенъ, а онъ одговараше: пропадо, пропадо, изгуби све, ей моји петдесетъ форинти. Тако Јова, пакъ ето га да-насъ найбогатији човекъ. Кое ти се веѣма допада?

Јова — Јова.

Не диете; ни онъ ми се увекъ недопада, и кад-кадъ в гори него оно господаръ Пера; онъ опетъ ту нѣгову речъ свудъ говори, и кадъ убогой сироти ми-лостиню треба да подели, и кадъ приятеля коегъ свогъ изъ беде и неволъ с' маломъ помоѣи извуѣи валя, у-

www.veкъ.р. довекъ хуче „за Бога люди пропадо“ а ту би валяло, да увекъ онако помисли, као оно господарь Пера; я се среде држимъ, на како е чему време и прилика, сетимъ се часъ едногъ часъ другога. Ево ти, на сети се и ти тако!

В. Сомборъ, 23. априла. Икона просветителя србскогъ светителя отца Савве, кою су прошле године при практичномъ учительскомъ течаю овдѣ бывши учители заведенію, у комъ су се они негда за свето званіе учительско изобразили, даровали, и кою е славнопознатый нашъ академикъ г. Павао Симић съ особитомъ вештиномъ исписао, пре мѣсець дана овамо е донешена. Она е 3 стопе 8 цоли висока, а 2 стопе 11 цол. широка, на платну израђена и позлаћеномъ оплатомъ окружена. Светитель представљенъ е предъ храмомъ Божиимъ у архіерейскомъ плашту и панакмилавки, св. еванђелие у левой руци држећи, а десномъ около себе скупљну младежь србску благосиляюћи. На лицу светителъвомъ живо е изражена побожность, благость, и мудрость; на лицама младића съ леве стране светителя стоѣщихъ, и у клирические стихаре обученыхъ, живо е представљена незлобивость душе, чистота срдца, духовна радость и побожно усхищеніе; младићи съ десне стране светителя у красномъ старосрбскомъ народномъ одѣлу представљени, имаю умилять и оштроуманъ на светителя управльный погледъ, у комъ се любовъ ньюва къ наукама изражава.

Данасъ, као на празникъ св. великомученика Георгія пошто е свечана служба и литія около свето Георгіевске цркве свршена, у дворани србскогъ педагогіума, — у којој се предаваня држе, и коя е окромъ лика светителъвогъ украшена была съ ликовима: Ньговогъ Величества премилостивогъ императора нашегъ Франца Јосифа I. Ньгове Светости патриарха србскогъ Јосифа и преосвештенныхъ епископа Платона (негдашньгъ првогъ професора и катихете овога

заведенія) и Самуила, — освежена е гореспоменута икона просветителя сръбскогъ, чрезъ пречастнога господина Дмитрія Райфа администратора протопресвитерата сомборскогъ. Свечаности овой присуствоваше негдашній многозаслуженный профессоръ сръб. педагогіе высокоблагородный г. Трифонъ Атанацковићъ ц. кр. областногъ суда савѣтникъ; и выше родолюбивыхъ сръбала и сръбкиня. По свршетку водоосвеженія и освеженія иконе одюали су предуготовници тропарь и кондакъ светоме Савви, и царску химну, а пречастный господинъ катихета и привременый управитель сръбскогъ педагогіума Урошь Стойшићъ благодаривши найпре преч. г. администратору и присуствующимъ лицамъ на вниманію, когга су сръб. педагогіиско заведеніе удостоили, и изявивши радость што е заведеніе ово икону св. просветителя сръбскогъ добыло, обратіо се затымъ къ питомцима заведенія и съ отеческомъ любви ставіо имъ е на сердце, да се на светителя Савву, когга ће ликъ одсада свакій данъ предъ очима имати, угледаю, и да нѣговой побожности, кротости, родолюбію и нѣговой учительской ревности цѣлогъ живота свогъ подражавати стараю се.

И тако ево Богу хвала сомборска сръбска препарандія, коя досада никакве иконе имала ніе, добыла е на даръ одъ своихъ негдашнихъ питамаца икону светога Савве, коя е вештомъ рукомъ сръбскога живописца изражена, служитѣ на духовно сазиданіе садашнихъ и будућихъ питамаца заведенія тогъ, а заведенію самомъ за споменъ шестнедельногъ практичногъ учительскогъ течаю, при комъ су 136 сръбскихъ народныхъ учителя обучаванъ у новомъ начину предаваня овдѣ слушали.

Напоследку за дужность држимъ примѣтити, да господинъ Симићъ, кои е ову икону, коя по сведочби у живописано искусныхъ людій до 200 ф. вреди, за 40 ф. ср. дакле выше изъ чистогъ родолюбія, него за свою користь, тако вешто живописао, за то дѣло явну благодарность како педагогичногъ заведенія, тако и свію поштеныхъ сръбала заслужуе.

В. Сомборъ 19. априла. У свое време объявлено е у Школескомъ Листу, како е високо ц. кр. сръбско-банатско намѣстништво јоштъ мѣсеца септембра пр. год. одобрило, да се наша дѣвоячка школа съ другимъ разредомъ распростра-
 страни. При свемъ томъ разредъ се тай досадъ нѣ могао одделити, зато што нѣ было сгоднога мѣста за школу. Садъ е незгода та одклонѣна, и варошка общтина наша узела е у наймъ за сръску дѣвоячку школу на углу патри-
 архове улице налазеће се зданіе г. Г. Б. кое е већ за школу оправљено, а данасъ съ обредомъ водоосвећениа отворенъ е другій дѣвоячкій разредъ.

Чуе се да ће варошь наша ове или до идуће године подићи велико школско зданіе, на мѣсту гдѣ су садъ мушке сръбске и римске школе. У то зданіе сместиће се ре-
 ална школа, главна нормална сръбска, и римска школа. По моме мнѣнію мѣсто гдѣ се зданіе то подићи намѣрава за римске школе врло е згодно, по томе што е близу нѣхове цркве и у ономъ крају где готово сами послѣдователи римске вѣре станую. За нашу школу мѣсто то нимало згодно нѣ, збогъ тога што е одъ наше велике цркве доста удалѣно и двема пѣяцама разстављено. У колико е мени познато осимъ Сомбора и Бае, у свима осталимъ мѣстима сръбске су школе кодъ цркве у самой порти, или близо цркве, па мислимъ да бы овдашњи сръбљи съ пунимъ правомъ захтѣвати могли, да се за нашу средоточну мушку и дѣвоячку школу гдѣгодъ у близкости наше саборне цркве школа сазида.